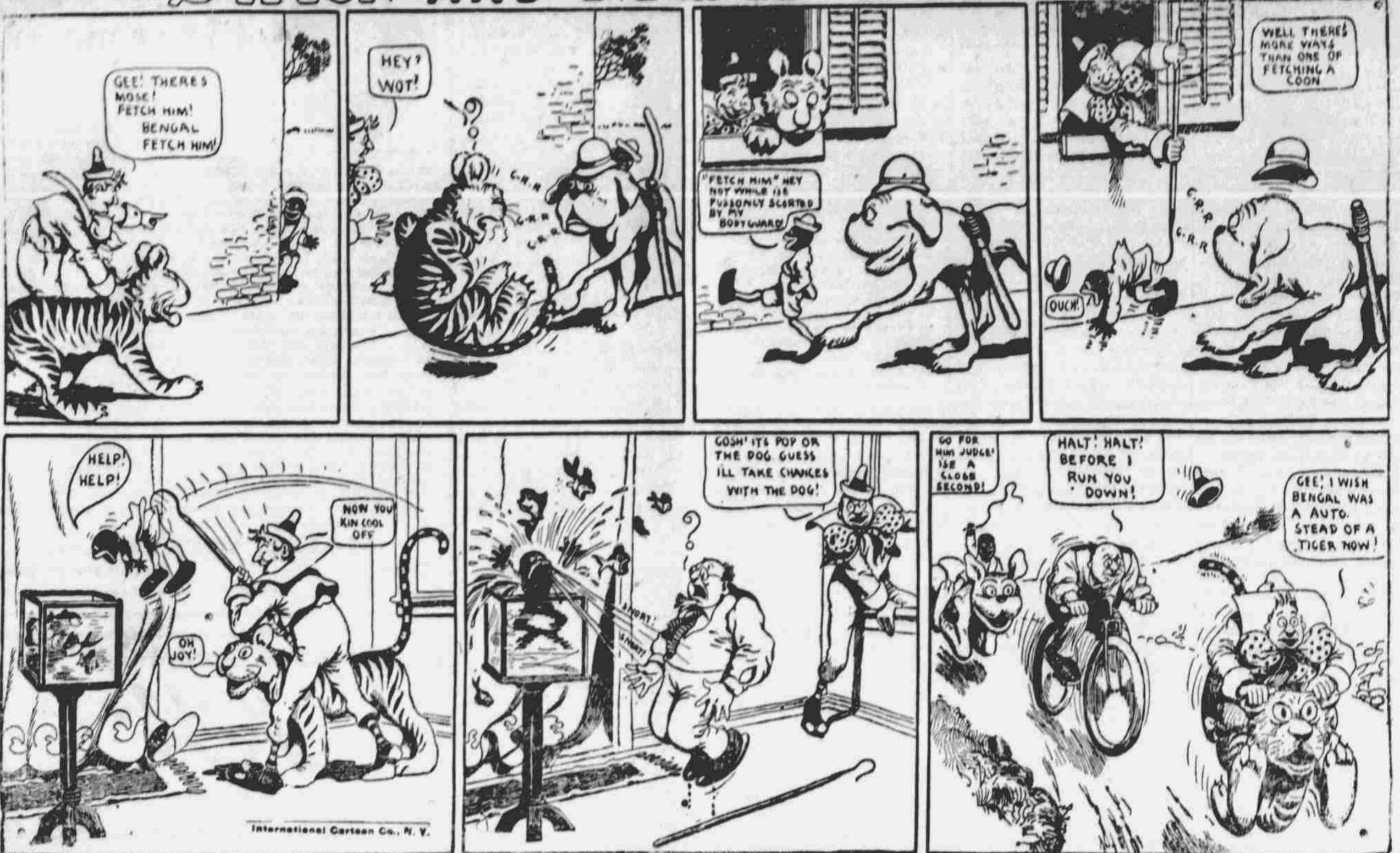

73 SIMON AND MOSE'S NEW DAWG

SIMONA A MOJŠE NOVÝ PES.

Česko-americký přehled.

Následování hodný zářný příklad. V Clevelandu "Slovanský Sokolský Svaz," jenž 18. dubna uspořádal "Slovanský den" ve prospěch válečných postižených Slovanů, dokončil právě finanční zprávu, dle níž čistý výtěžek jest \$362.85. Obnos tento dle usnešení věnován měl býti všem válečným postiženým Slovanům, ale v poslední schůzi Svazu bylo první rozhodnutí zrušeno a usneseno, aby celý výtěžek věnován byl Srům. — Návrh tento dán byl českými zástupci Svazu, a všemi ostatními s nadšením a jednohlasně přijat. Čin tento jest zajisté kličetný a zcela správný, ježto při dělení na pět dílů, mezi Čechy, Slováky, Sloviny, Chorvaty a Srby, byl by na každého připadl nepatrný obnos. Vedle toho pak uznáno, že Srbové nejvíce byli válečnými postižení a že mimo to hojně zajatí Slované, kteří v ruské armádě bojovali, nalézají se v zajetí v této zemi. Peníze zaslány budou prostřednictvím Sorbian Agricultural Relief Committee, jež postará se, aby obnos na správné místo bezpečně byl do dán.

Postavili si novou českou školu. V Clevelandu, v Mt. Pleasant čtvrti hojně Čechy obydlené, předmin. nedělní oslavili otevření stánku, jenž má sloužiti za střediska krajanů v té části usazených, a zároveň mají v něm býti vřehovány jejich děti. Vlastní stavbu předcházela malebný průvod, před nímž ve čtyřech automobilech vezeny byly dívky z Mt. Pleasant, ze školy "Jan Amos Komenský", jak jest nová škola tato dle patronátu nazývána. — Krajane usazení v Mt. Pleasant pochopili, jaká váže je povinnost ku svým dětem a proto nelitovali peněz ani námahy a zbudovali stánek, v němž oni i jejich děti mohly by se vzdělávati. Nová jejich škola stavěna jest z cihel a má dvě světnice, z nichž jedna, rozměru 24x24 st., určena jest pro školní místnost, druhá síle, 30x26 st., určena jest za místnost společnou. Pod celou budovu nachází se pěkné sklepění. Budova není sice velká, ale tamnějšími spolky bude mocti plně vyhověti.

Části umělci volají o pomoc k české Americe. — Známý český umělec p. R. V. Náhorý, ilustrátor now-jorského Herald, obdržel z Hollandaka, jak Svornosti přiče, následující příspěvek, zaslany mu

organisaemi českých výtvarných umělců v Čechách: Vážný pane; Čeští malíři a sochaři trpí velice v nynější krušné době a spolky českých malířů a sochařů rády by jim podaly pomocné ruky, aby pomohly jim aspoň v nejnужnějích potřebách životních České obecnosti a všechny instituce, které o české umělecké kruhy mají zájem, čini také vše, co jest v jejich moci. Příspěvky však, které jsme doposud přijali, daleko nedostačují. A tu vzpomínáme na vás, své krajany za oceánem, a žádáme vás o nějaké dobrovolné příspěvky. Když by se snad sešlo nějaké větší obnosy, založili bychom z nich stálý fond na podporu potřebných malířů a sochařů. Bylo by to něco na způsob "Svatoborh". Současně žádáme, aby příspěvky byly zaslány na tyto americké Čechy: "M. Rud. Růžička, 954 Lexington ave., New York a M. J. Korbel, New York Herald, Herald Sq., New York. — Dovolujeme si vás žádati, abyste se této věci chopili a zahájili podobnou akci v Americe. Je-li vám možno, pošlete laskavě tuto žádost též p. Vojanovi v Chicagu a rovněž p. Svalovi, ježto nám adresa jejich není známa. V případě, že byste sebrali nějaké příspěvky, deponujte je laskavě v Bank of Europe, která jest v přímém spojení s bankou Bohemii v Praze, — Praha, 1. května 1915." — Nechtějí, že česko-americké uměnické obecnosti neoslýšeli volání o pomoc, které sem přes oceán vysílají české umělci výtvarní, a že vřade budou shlíky ve prospěch v Čechách strádajících malířů a sochařů požádány.

Budme opatrní. — "Svornosti" pod ohlavením "Novinky z Baltimoru" píše: Když měl k nám přijíti p. Koníček-Horský, "zástupce" Čechů ruských, tu lidé, kteří rádi provádí vše z velikým rámuem, thoukli na huben a svolávali národ ku velké manifestaci. My s novinářské povinností učinili jsme zmínku o jeho přijezdu, ale přiznáváme, že jsme si nedali ani tolik práce, abychom si p. Horského vyslechli. Tato chladnost nám i našimi přáteli byla vytýkána, neboť oni nemohli pochopiti, "proč" se nedoveleli pro vzácného hosta nachotiti. Nu, a toť když p. Koníček-Horský vykonal svoji cestu po česko-amerických osadách, tak to "praktičtěji". Prý on nemá práva mluvit za ruské Čechy, prý je to osoba sáhadná, prý hledí český lid rošťáctvat atd. Možná, že ten, co tato obvinění činí, také podává jen svůj osobní náhled a nemá práva mluvit za někoho jiného. Při nejménším je tohle vše zajímavé a poučné pro budoucnost. Je dosti možné, že za krátký čas přijede z Ruska jiný pán, který zas bude mluvit jménem ruských Čechů a některý pán z Ameriky mu bude odpovídat za nás. Komédie začne poznovu. Tady může odpovědi pouze jednotná organizace všech zahraničních Čechů a to organizace taková, která by v org. skutečně zahrnovala lid, aby týž mohl míti ku všemu, co se děje, úplnou důvěru. Je věru těžko za málo peněz dobrý den." Je to tvrdý výrok a náhled zajisté nesprávný, ale co můžeme žádati, když se skutečně dějí přehmaty? P. Koníček div že tu nebyl vítán jako osobní zástupce ruského cara a co vykonal? Vzбудil v lidu našem trochu nedůvěru. Budme příští opatrní, také samozvaní "mluvčí" odněkud prostě ignorujeme a hlavně, nechme je utrácti jejich vlastní peníze. Co sami pak můžeme pro českou věc vykonati, vykonáme skrze lidi, jejich poctivost v žádném směru nemůže býti brána v pochybnost.

Slovo v pravý čas. — Clevelandský dopisovatel "Svornosti" sděluje: V sobotu dne 12. t. m. večer pořádala lože Ženy Táboru, č. 41, J. T. schůzi ve veřejné knihovně na Broadway, kde přednášela sestra Joža Oeasková o Husovi. Přednáška byla pěkná a přednášející výstižnými slovy nastínila život a smrt mistra Jana Husa. Při té příležitosti se zmloula také, že jesté kruby nejednají správně a odsoudiva je za jejich jednání proti Národnímu Sdružení. Právila v podstatě asi toto: Vážení přítomní! Mimo významné památky Husovy ještě něco rozrušuje mysl každého Čecha. Z dalekých končin krásně našli domoviny hrabě zvaní důlčaji ke sluchu našemu. Vlast, matka naše drahá, volá děti své, by pomohly jí sestřičkami, které po tři sta let tlačí její ští, aby opět volně dýchali a svobodně čítali mocha. Přátel, a nohou našich kličej stará naše matička krvácející z tisícových ran. My ale tak pěkně v závěti, kdeže na ni vichřice nejlištějších hrůz doráží, bihuje jí do krvava. Když by mohli hlubším býti k prosbám vlastní matky své! Vřdeť nečláda

na nás žádných obětí životních, než toliko malých sebezapření peněžních. Vlastenci, nedejme se másti bídnými hrůzami, které jazykem zločajným slintají a šlapou po nejvřetějších útelech národních, šifrice haněným tiskem morovou nákazu mezi vlastními bratry. Stvůry tyto zasluhuji plným právem odsouzení, neboť oni nejen jako řekl pan Vráz, "budto jsme Češi, nebo ničemozí," ale oni nejen ničemozí, ale vlastní svatě věci vrahy jsou.

Zabit autem. — V Clevelandu byl předmin. úterý přejat automobilem 13-letý Ed. Tábořský, který při nehodě utrpěl tak vážných zranění, že jim druhého dne v nemocnici podlehl. Koroner při mžvestu rozhodl, že chlapec, jenž utrpěl otřesení mozku a vnitřní zranění, přišel o život nešťastnou náhodou. Tábořský dostal se totiž při přecházení ulice před automobilem Roberta Schumka z Gates Mill a původně myslilo se, že zranění jeho jest lehkého rázu. — Později však Edwardův stav se zhoršil a smrt následovala. Policie zbavila šoféra Schumka vši zodpovědnosti.

Redaktor J. S. Zeman zemrel. — Dne 19. června v Los Angeles, Cal., v okresní nemocnici skončil redaktor Jos. S. Zeman, vydavatel "Válečné Tribuny" a versový spolupracovník "Vesmíru". Byl tam přijat pod jménem Sommers, an prechal z Chicaga před zatýkáčem, který si vyzvedla proti němu slova Emma Hájková, kterou připravil o \$2,350. Zprávu tu to poslal do Chicaga man. Denního Hlasatele pan Vlad. Špatný, účastník výpravy na výstavu v San Francisco.

Zoufalý čin krajana. — V St. Louisu 52-letý krajan Josef Picha, z č. 1219 Soularů ul., spáchal sebevraždu zastřelením na schodech vedoucích do sklepa jeho domu. Když k němu donesli lidé příbři, dýchal ještě a proto dopravován byl do nemocnice, zemřel však cestou do táže. Bratr jeho, Wm. Picha, z č. 3123 jižní Jefferson avenue sděloval posedeji policii, že Josef hrozil sebevraždou, když utrátil všechny svoje peníze a vyprávěl jeho potrovovala ta okolnost, že v kapsách jeho oděvu nebylo nalezeno jiného, nimo listku na volný most.

Utrpěl vážná zranění. — Předmin. pátek v Chicagu vážná zranění utrpěl p. Bedřich Brázda, býlý tamní spolkový pracovník. — Pan Brázda, jenž je strojíkem v McCormickových závodoch, vřezel v osudný den v dílně po žebříku

na jeřáb asi 20 stop vysoko, aby jej opravil. Dělníci uvolnili však kladku koše jeřábu, aniž by p. Brázdu o tom uvědomili. P. Brázda se spoléhal, že je kladka utážená, a tu když vřezel nahoru a chtěl zařít pracovat, koš se neočekávaně naklonil a p. Brázda spadl na cementovou dlažbu. Zranil se vážně na levé noze, v níž si rozštípl kost a následkem poranění noha silně otekla. Též na zádech a rukou se pohmoždil. Po nehodě odvezen byl ze závodu v ambulanci společnosti domů, kde v lékařském ošetřování se nalézá.

Těžce zraněn při splášení se koně. — V Kewaunee, Wis., předminulé pondělí k těžkému poranění přišel Jos. Kalčík splášeným koněm. Kalčík zaměstnán jest u Kewaunee Mfg. Co. a byl odeslán s koněm, by něco šterku od jezerního pobřeží přivezl k továrně. Když se vřazel s nákladem a nalézal se naproti lékárně, zaslechl za sebou rachot a volání, a kůň splášený přiblížoval se v prudkém běhu k jeho povozu. By nebyl zastížen mezi oběma povozy, odkočil na levo a to dosti daleko, by splášený kůň mohl přeběhnouti a při tom mával kloboukem, by koně zastavil, ale po jedinou splášený kůň změnil směr a v okamžiku vřel se již Kalčík v praechu na ulici, byv zasížen koučem a vojku buggy na konce okovanou a pak přejel. Na rychlo dopravěn do lékárny a že právě v tu dobu žádný lékař nebyl v Kewaunee, první posluhu poskytl mu lékařník M. Rice. Po delší dobu nejevil žádné známky života a když se z urákové probudil, nemohl promluvit slova a jen stěnnal. Jest těžce zraněn na hlavě a v obličejí a jedno oko jest značně poškozeno, ale po bližší prohlídce lékaři prohlásili, že nedostaví-li se zvláštní zánět, jest dobrá naděje na vyléčení. Splášený kůň patřil J. Murphymu z townu Pierce a byl přivázen před obchodem Duvall Co., kde se utřhl a spláši. Murphy v tu dobu nalézal se v krámě, kupuje různé potřeby pro domácnost.

Zasažen pouliční karou. — V Chicagu v min. týdnu k vážnému úrazu přišel Frank Urban, z České Pizná grocerista. V den nehody časné ráno jel Urban společně s bratrem Rudolffem, taktěž groceristou, na trh na Randolph ulici. Napřed nakoupili zeleninu a majíce tuto naloženou na voz, zastavili před komisnímským obchodem p. Bieka, od něhož též zakoupili něco koupiti. Pan Fr. Urban žel pak ještě koupiti do jiné

ho obehodu přes ulici bednu pomerančů. Koupil je a vřazel se nesa bednu na rameno. Při přecházení trati, při Peoria ul., byl ale zasažen pouliční karou, poraněn a vážně pohmožden. Husa zničili, ale neměli síly, aby zahladili jeho stopy. Světlá památka Husova žije v upřímných českých srdcích do dneška.

MISTR JAN HUS.

(Dokončení se str. 5.)

článků, vinících jej z kacířství. Hus chtěl se i tu hájiti, ale nebylo mu to dovoleno. Když šteno bylo obviněni, že vydával se za čtvrtou božskou osobu, nemohl se přemoci a zvolal hlasitě, že je to lež. Po té postaven byl Hus na ležení a vyzván znovu, aby odvolal. Když i tu odmítl, přikročeno bylo k odsouvání, při čemž pronášeny byly kletby a zlořečení. Na to postavena byla mu na hlavu papírová koruna, na které vymalováni byli čerti a napsáno: Totot je arcikacíř. Sněm po té prohlásil, že jeho tělo odevzdává moei světské a duši jeho dábu. Hus odpověděl: Já poroučím duši svoji Ježíši Kristu, jehož příkladu chei následovati do posledního vřezdu!

Hus pak vyveden byl za město a tam upálen. Krácel statečně k smrti, prozpěvuje při tom žalmy. Když pripoután byl k prku, kolem něhož navedeno bylo dříví, tázal se jej naposled římský maršálek, je-li ochoten odvolati. Hus odvětil: "Duši mou vina netíží, a na té pravdě, kterou jsem poznal a kázał, chei veselé zemřítí."

Na to bylo dáno znamení, aby hranice byla zapálena. Vřelohly plameny a k něbi vřazel se černý dým. Husa nebylo již viděti, ale dosud k zástupcům zaznívaly jeho žalmy. Za chvíli pak ustaly. Hus dýmem se zadržel a pomenáhu plameny ztrávil jeho tělo. Popel rozmetán byl do řeky Rýna, aby Čechům z něho nezůstalo ničeho. Husa zničili, ale neměli síly, aby zahladili jeho stopy. Světlá památka Husova žije v upřímných českých srdcích do dneška.

ho obehodu přes ulici bednu pomerančů. Koupil je a vřazel se nesa bednu na rameno. Při přecházení trati, při Peoria ul., byl ale zasažen pouliční karou, poraněn a vážně pohmožden. Husa zničili, ale neměli síly, aby zahladili jeho stopy. Světlá památka Husova žije v upřímných českých srdcích do dneška.

DR. JOSEF NARES, český subal lékař, 615-616 City National Bank Bldg., Omaha. — Advertisement 5.1f.